

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Kenan İpek** tarafından Anayasa'nın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adem GEVERİ

Van Milletvekili

Türkiye cezaevlerindeki hasta mahpuslar konusu şimdiye kadar ciddiyetini koruyan ve azami ölçüde çözüme kavuşturulması gerekli olan bir konu. Bu hasta mahpuslardan biri de 2011 yılında "örgüt üyeliği" ve "yardım yataklık" suçlamasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılan ve Adana Karataş Kadın Kapalı Cezaevi'nde bulunan 8 çocuk annesi Kürt tutsak Feride Arbuз isimli hükümlüdür. Söz konusu hasta hükümlü ile ilgili olarak bazı haber sitelerinde 6 Ağustos 2015 tarihinde haberler yayınlandı. Bu haberlere göre cezaevine getirilmeden önce kanser hastası olan Feride Arbuз, İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) ağır hasta mahpuslar listesinde yer almaktadır ve meme kanseri hastalığı nedeniyle iki cerrahi operasyon geçirmiştir. Bir memesi alınan Feride Arbuз'un hastalığında cezaevine getirildikten sonraki süreç içerisinde ilerleme olmuş ve kanser hücrelerinin hasta hükümlünün tüm vücuduna yayıldığı tespit edilmiştir. Aile olarak ciddi ekonomik sıkıntılar yaşayan Feride Arbuз ve onun gibi yüzlerce hasta hükümlü/tutuklu olduğu ve birçoğunun tahliye edilmesi ve normal hastane şartlarında tedavi görmeleri gerektiği ortada olan bir gerçek iken, maalesef bununla ilgili pek de bir şey yapılmadığı hakikati ile karşı karşıyayız. Yine 12 Ağustos 2015 Çarşamba günü basında yer alan bir habere göre hasta mahpuslardan biri de Kandıra 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde kalan Abdullah Kalay isimli mahpustur. Abdullah Kalay Wernike-Korsakoff teşhisi konulan, 13 Nisan 2012 tarihinde ilk müdahalenin 2,5 saat sonra yapıldığı bir kalp krizi geçiren ve ileri derecede kalp yetmezliği olan bir hasta mahpustur. Söz konusu haberlere göre Abdullah Kalay isimli hasta mahpus, 30 Aralık 2013 ve 4 Temmuz 2014 tarihlerinde Kocaeli Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı'ndan aldığı iki ayrı raporda:

"Cezaevinde kalmasının hayati tehlike oluşturabileceği, cezasının infazının resmi sağlık kuruluşlarının mahkumlara ayrılan bölümlerinde devam edilse dahi hayati tehlike oluşturabileceği, hastalığın kronik bir rahatsızlık olduğu, hayat boyu devam edeceği göz önünde bulundurulduğunda cezanın ertelenmesinin gerekeceği..." ifadeleri yer almıştır.

Ancak her iki rapordan birinci rapora rağmen Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu 24 Ocak 2014 tarihinde "doktoru ve reviri olan cezaevinde kalabilir" raporu vermiş, ikinci rapora rağmen de Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu 25 Eylül 2014 tarihinde içinde (Abdullah Kalay'ın en ciddi hastalığı kalp yetmezliği olmasına rağmen) kardiyolog bulunmayan bir heyet raporu vermiş ve raporda "hastalıklarının ilerlemesi veya vafatının değişmesi durumunda yeniden değerlendirme yapılabileceği" belirtilmiştir.

Abdullah Kalay isimli hasta mahpusun durumunda gözlemlendiği gibi hasta mahpusların tahliyesi konusunda uygulanan prosedürün de hasta mahpuslara kolaylık sağlamak yerine daha da zorlaştırıcı

kurallar içerdği bilinen bir gerçektir. Örneğin Adli Tıp'tan "Cezaevinde Kalamaz", emniyet birimleri tarafından da "Toplum İçin Sakıncalı Değil" raporunun verilmesini gerektiren prosedür, hasta mahpusların hastalıklarından dolayı tahliye işlerini yokuşa sürmekten başka bir amaç izlenmediği kanısını güçlendirmektedir. Bununla ilgili olarak;

1-) Ağır hasta mahpus olan Feride Arbuz isimli hasta hükümlü hangi gerekçe ile tahliye edilmiyor ? Özelde Feride Arbuz'a genelde ise her hasta mahpusa yapılması gereken işlemler konusunda ilgili birim ve yetkililer ne kadar bağımsız ve tarafsız davranıyor ? Yoksa hasta mahpuslar kendilerine isnad edilen suçlardan dolayı bir ayrımcılağı mı tabi tutuluyor ?

2-) Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi gibi yetkili ve donanımlı bir hastaneden iki kez "cezaevinde kalması hayati tehlike oluşturur" raporu almış Abdullah Kalay isimli hasta mahpusa Adli Tıp Kurumu hangi gerekçe ile "cezaevinde kalabilir" raporu veriyor ? Abdullah Kalay ileri derecede kalp yetmezliği hastası olmasına rağmen Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu'nun ilgili heyetinde neden ve nasıl olur da kardiyolog yer almıyor ? Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin raporlarına rağmen söz konusu hasta mahpusa cezaevinde hayati anlamda bir şey olursa hesabını kim verecek ?

3-) Cezaevlerinde kaç tane kanser hastası mahpus var ve özel olarak kanser hastası mahpusların genel olarak da tüm hasta mahpusların kaç tanesi Uluslararası Hukuk'a ve uluslararası hastane standartlarına uygun olarak tedavi ediliyor ? Tedavinin uluslararası hukuka ve standartlara uygunluğu ile ilgili olarak kamuoyunda ciddi şüpheler söz konusu. Şüphelerin giderilmesi ve tedavilerin sağlıklı yapıp yapılmadığı adına içinde Türk Tabipleri Birliği (TBB), İnsan Hakları Derneği (İHD), Mazlum-Der, Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) gibi sivil toplum örgütlerin de yer alacağı bağımsız bir Araştırma Komisyonu kurmayı düşünüyor musunuz ?

4-) Uluslararası Hukuk'ta yer alan gerekçelere uygun olarak sağlık durumlarından dolayı tahliye edilmesi gerekip ancak hâlâ cezaevlerinde tutulan hasta mahpuslar hangi gerekçe ile tahliye edilmiyorlar ?

5-) Elinizde en çok hangi tip cezaevlerinde ve en çok hangi hastalık türünün mevcut olduğu ile ilgili herhangi bir malumat var mı ? Varsa bunları kamuoyuna sunmayı düşünüyor musunuz ? Yine söz konusu hastalık türlerinin kaç tanesi tahliyeyi ve hastane şartlarında tedavi edilmeyi gerektiriyor ?

6-) AKP hükümeti döneminde cezaevlerinde cezaevi koşullarından dolayı kaç mahpus hastalığa yakalandı ve bu hastalıkların türleri nelerdir ? Mahpusların hastalığa yakalanmamaları için cezaevlerinde ne tür önlemler alınıyor ? Alınan önlemlerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz ?

7-) AKP hükümeti döneminde toplam kaç hasta mahpus tahliye edildi ? Önümüzdeki süreç içerisinde tahliye etmeyi düşündüğünüz hasta mahpuslar var mı ? Varsa bu hastaların listesini kamuoyu ile paylaşmayı düşünüyor musunuz ?

8-) AKP hükümeti döneminde cezaevi koşullarından dolayı kaç mahpus hayatını kaybetti ? Bunlarla ilgili olarak hukuki anlamda nasıl bir süreç izlendi ?

9-) Hasta mahpusların tahliyelerinin önündeki bürokratik ve politik engellerin kaldırılması, suçu ve yargılanma gerekçesi ne olursa olsun, tüm hasta mahpusların Uluslararası Hukuka uygun olarak tahliye edilmeleri konusunda bir prosedür düzenlenmesine gitmeyi düşünüyor musunuz ?

10-) Hasta mahpuslarla ilgili Adli Tıp Kurumlarında raporların hazırlanmasında görev alan heyetlerde her hastalık türünden uzmanlar bulunuyor mu ? Bulunmuyor ise hangi gerekçe ile bulunmuyor ?